

Jaarverslag Examencommissie
2020-2021
Erasmus School of Philosophy
Erasmus Universiteit Rotterdam

Voorwoord

Iedereen zal zich het collegejaar 2020-2021 blijven herinneren als het 'coronajaar'. Nagenoeg alle onderwijs- en examenactiviteiten vonden online plaats; een unicum in de geschiedenis. Dit was een hard gelag voor iedereen, maar anders dan in het voorjaar van 2020 sloeg de corona niet volledig onverwacht toe. Staf, instelling en studenten gingen nu min of meer voorbereid de strijd met het virus aan. Net als vorig verslagjaar zijn er gelukkig qua corona geen grote problemen te rapporteren, al heeft de crisis onmiskenbaar zijn tol geeïst bij alle betrokkenen en het meest nog bij de studenten. Coronagerelateerde kwesties komen in §2.10 specifiek aan de orde. Het is voorlopig nog afwachten in hoeverre in 2021-2022 corona nog roet in het universitaire onderwijs en examinering zal gooien, al ziet de situatie per september 2021 er relatief gunstig uit.

In 2020-2021 beleefde de volledig vernieuwde master, Philosophy Now, haar première en trok zo'n 35 studenten. De Double Degree opleiding (Bachelor in Philosophy of a specific Discipline) bleef de belangrijkste opleiding binnen ESPhil. Als Engelstalige en geheel herziene opvolger van de vroegere 'Wijsbegeerte van een wetenschapsgebied' heeft zij (zoals ook is te zien in de tabellen opgenomen achterin dit verslag) vanaf 2015-2016 gezorgd voor een spectaculaire groei van het aantal ingeschreven bachelorstudenten, wat zich vanaf 2017-2018 ook weerspiegelt in een duidelijke stijging van het aantal uitgereikte bachelordiploma's. Ook is de diversiteit in de studentenpopulatie door deze verandering aanzienlijk toegenomen. Mede om deze positieve ontwikkelingen adequaat te accommoderen, zijn in de afgelopen jaren enkele nieuwe docenten aangesteld, maar belangrijk is hier zeker ook het nieuwe, uitgebreidere tutorsysteem voor de begeleiding van werkgroepen. Voor de EC is van belang om te bewaken dat met deze ontwikkelingen de tentamen- en examenkwaliteit gehandhaafd blijft voor beide bacheloropleidingen.

In 2020-2021 is een onderzoek uitgevoerd in het kader van het EUR brede project *Versterking borgingstaken examencommissies*. Hierover is verslag uitgebracht in het rapport 'Adviezen voor examencommissie ESPhil'. Meer hierover en over de activiteiten die hieruit voortvloeien in § 2.2.

De WHW (art 7.12b lid 5) bepaalt dat de Examencommissie (Examination Board) een jaarverslag opstelt en zendt aan de decaan van de faculteit. Het voorliggende verslag heeft betrekking op de werkzaamheden van de Examencommissie van Erasmus School of Philosophy (ESPhil) van de Erasmus Universiteit Rotterdam over de periode 1 september 2020 tot en met 31 augustus 2021.

Dr. Gijs van Oenen
Voorzitter Examencommissie
Erasmus School of Philosophy

1. DE EXAMENCOMMISSIE.....	4
1.1 De context waarbinnen de EC werkt	4
1.2 De opleidingen waarvoor de Examencommissie werkzaam is.....	4
1.3 Bevoegdheden en taken van de EC.....	5
1.4 Personele samenstelling en werkwijze van de Examencommissie	5
1.5 Tijdsbeslag en ondersteuning.....	6
1.6 Facilitering	6
1.7 Gevoerd overleg.....	6
2. UITOEFENING VAN BEVOEGDHEDEN EN TAKEN	7
2.1 Regelgeving.....	7
2.2 Project Bevoegdheden en verantwoordelijkheden EC en opleidingsdirectie.....	8
2.3 Benoemen van examinatoren.....	9
2.4 Toetskwaliteit	10
2.6 Uitreiking getuigschriften	12
2.7 Bindend studieadvies (BSA) bachelor Filosofie.....	12
2.8 Maatregelen inzake fraude	13
2.9 Overige activiteiten en besluiten.....	14
2.10 De coronacrisis.....	15
3. VOORUITBLIK.....	17
Bijlage TABELLEN	19

1. DE EXAMENCOMMISSIE

1.1 De context waarbinnen de EC werkt

Onder invloed van veranderende wetgeving, maar ook van aspiraties en desiderata van de Onderwijsinspectie en het accreditatieorgaan NVAO, is de rol van examencommissies in het academisch onderwijs de afgelopen jaren aanzienlijk veranderd. Gemene deler van genoemde invloeden is versterking van de positie van de examencommissie (EC). Aan de ene kant impliceert dit een versterking van haar positie tegenover opleidingsbestuur en instellingsbestuur. De EC heeft meer bevoegdheden en taken gekregen om het niveau van de examinering te kunnen garanderen. Aan de andere kant tendeeft dit ertoe de EC als een soort interne toezichthouder of inspectiedienst te zien – een idee waarvoor in de wet, en in de onderwijsrechtelijke literatuur, weinig of geen steun is te vinden. Hoe dan ook zijn de implicaties van deze nieuwe ambities nog niet uitgekristalliseerd.

Op facultair niveau bezien verricht de EC haar werkzaamheden binnen het kader van de Onderwijs- en Examenregelingen (OER) van de bachelor- en masteropleidingen die de faculteit verzorgt, en van de Regels en Richtlijnen (R&R) van de EC zelf. Bedacht moet worden dat ESPhil een relatief kleine faculteit is, die daarom meer dan andere faculteiten is aangewezen op samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheden. Tegelijkertijd is het cruciaal om de onafhankelijkheid van de EC te blijven bewaken; zij is noch aan het opleidingsbestuur, noch aan medezeggenschapsorganen, noch aan het instellingsbestuur verantwoording schuldig, anders dan in de vorm van dit jaarverslag.

Bij het uitvoeren van haar verantwoordelijkheden wil de commissie drie rollen vervullen: een faciliterende, signalerende en een controlerende rol. De Examencommissie controleert door toezicht te houden op de juiste toepassing van procedures en beoordeling van uitzonderingsverzoeken. Door de uitkomsten hiervan te monitoren en ontwikkelingen binnen de instelling maar ook op landelijk niveau te volgen is zij in staat om relevante aandachtspunten te signaleren. Samen met het opleidingsmanagement wil de commissie vervolgens actief bijdragen aan de ontwikkeling van ondersteunende maatregelen en procedures en faciliteiten die de tentamen- en examenkwaliteit positief beïnvloeden.

1.2 De opleidingen waarvoor de Examencommissie werkzaam is

De Examencommissie van Erasmus School of Philosophy (hierna EC) is werkzaam voor de bacheloropleiding Filosofie (voltijd en deeltijd), de bacheloropleiding Philosophy of a Specific Discipline, de masteropleiding Philosophy Now (voltijd en deeltijd) en de Research Master in Philosophy and Economics. Voor de destijds bestaande masteropleiding Filosofie van een Wetenschapsgebied kunnen studenten zich sinds 1 september 2017 niet meer inschrijven. De studenten die nog voor deze opleiding ingeschreven stonden en in academiejaar 2018-2019 niet zijn afgestudeerd zijn tijdig geïnformeerd. Voor hen is een soepele overgang naar de Master Philosophy georganiseerd.

De OER-en van de bachelor- en masteropleidingen die de faculteit verzorgt zijn op 1 september 2021 vastgesteld bij besluit van de decaan van de faculteit na verkregen instemming van de faculteitsraad en de opleidingscommissie. Het Studiereglement van een opleiding bestaat uit OER en R&R tezamen; anders dan voorgaande jaren worden deze als afzonderlijke documenten gepubliceerd.

1.3 Bevoegdheden en taken van de EC

Hierover bepaalt de WHW (art 7.10-7.12):

- het examen kan tevens een door de EC zelf in te stellen onderzoek omvatten;
 - in individuele gevallen kan de EC de geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde examens verlengen;
 - de EC reikt een getuigschrift uit aan wie het examen met goed gevolg heeft afgelegd, nadat het instellingsbestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen daarvoor zijn voldaan, alsmede – op diens verzoek - aan wie een of meerdere tentamens maar geen examen heeft afgelegd;
- En vervolgens dat tot de taken en bevoegdheden van de EC verder behoren:
- het aanwijzen van examinatoren, voor het afnemen van examens en het vaststellen van de uitslag daarvan;
 - het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens, waaronder ook de bachelor- en mastertheses;
 - het borgen van de kwaliteit van de organisatie en de procedures rondom tentamens en examens;
 - het binnen het kader van de onderwijs- en examenregeling vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen;
 - het verlenen van toestemming voor een vrij studieprogramma;
 - het verlenen van vrijstelling voor het afleggen van één of meer tentamens;
 - het opleggen van sancties in verband met fraude;
 - het opstellen van een compensatieregeling voor tentamens.

Het faculteitsreglement van de ESPhil 'belegt' verder de volgende taken bij de EC:

- voorstellen aan het CvB, na overleg met de decaan, voor een iudicium abeundi;
- besluiten over aanvragen colloquium doctum.

Tot slot houdt de EC zicht op cursusrendementen en tentamenresultaten. Hierover informeert zij de Opleidingscommissie en de onderwijsdirecteur.

1.4 Personele samenstelling en werkwijze van de Examencommissie

De examencommissie bestaat uit vier of vijf leden. De decaan benoemt de leden op basis van hun deskundigheid en zorgt ervoor dat het onafhankelijk functioneren van de EC voldoende wordt gewaarborgd.

De samenstelling van de Examencommissie was tijdens het verslagjaar als volgt:

- Dr. Katharina Bauer (lid, universitair docent; verlof januari-mei 2021)
- Marit Nieuwenhuys MSc (lid, RISBO toetskundige)
- Dr Bart Leeuwenburgh (lid, universitair docent)
- Dr. Gijs van Oenen (voorzitter, universitair hoofddocent)
- Dr Awee Prins (universitair hoofddocent, lid november-mei 2021)
- Drs. Ticia Herold (secretaris)
- Dr Laurie Slegtenhorst (secretaris, september 2020-februari 2021)
- Marloes Westerveld MA (secretaris, vanaf maart 2021)

Secretaris Ticia Herold behandelt in eerste instantie administratie en correspondentie van de EC. Tezamen met de voorzitter vormt zij het dagelijks bestuur van de Examencommissie. Beiden overleggen regelmatig over tal van kwesties, waaronder studentverzoeken, fraudemeldingen,

eventuele CBE-zaken en afstemming met het opleidingsbestuur. De voltallige Examencommissie wordt over bijzondere zaken geconsulteerd. Beleidsmatige zaken worden in beginsel ingebracht bij de Examencommissie in plenaire vergaderingen.

1.5 Tijdsbeslag en ondersteuning

Voor het voorzitterschap is 0,2 fte gealloceerd; voor de leden ieder 0,05 fte. Het externe lid (vanuit de Risbo) participeert op basis van een begrote tijdsbesteding van 24 uur per jaar (ca 0,015 fte).

De twee secretarissen besteden tezamen gemiddeld anderhalve dag per week aan administratie, zoals de afhandeling van de correspondentie, controle van aangevraagde examens en de cijferadministratie. In piekperiodes, waarbij gedacht kan worden aan de verzending van de pre- en bindend studieadviesbrieven en de door de EC gestelde deadlines voor het aanvragen van master- en bachelor examens, kan dit oplopen tot twee à drie dagen per week. De tentamenadministratie van ESPhil, in samenwerking met de examenadministratie van de afdeling Education and Student Affairs, draagt zorg voor de administratieve organisatie van de centraal schriftelijke tentamens en de afhandeling van aangevraagde bachelor -en masterexamens.

1.6 Facilitering

De EC maakt gebruik van de materiële middelen die de faculteit tot haar beschikking heeft.

1.7 Gevoerd overleg

Het dagelijks bestuur overlegt waar nodig. De voorzitter neemt wanneer gewenst en zinvol deel aan de vergaderingen van de opleidingscommissie en de faculteitsraad. Waar nodig vindt tevens overleg plaats tussen onderwijsdirecteur (resp opleidingsdirecteuren) en voorzitter van de EC.

De EC heeft gedurende de verslagperiode zeven keer plenair vergaderd: op 1 oktober, 26 november, 21 januari, 9 april, 20 mei, 17 juni en 15 juli.

De notulen die naar aanleiding van deze vergaderingen zijn opgesteld zijn ter kennisname aan de opleidingscommissie en de faculteitsraad verzonden.

De voorzitter neemt deel aan de vergaderingen van het universitaire Overlegorgaan Voorzitters Examencommissie (OVE). De secretaris neemt deel aan het Overleg Secretarissen Examencommissies (OSE). Tevens hebben voorzitter en secretaris deelgenomen aan een aantal OVE/OSE themabijeenkomsten, waarop de verschillende kerntaken van examencommissies worden besproken.

2. UITOEFENING VAN BEVOEGDHEDEN EN TAKEN

2.1 Regelgeving

Regelgeving van de EC

De Regels en Richtlijnen van de EC voor de bachelor- en masteropleidingen voor het nieuwe studiejaar 2021-2022 zijn tekstueel aangepast. Belangrijke wijzigingen betreffen hier het derde bachelorjaar, de scriptieregeling in de bachelor, en de master Philosophy Now.

Onderwijs- en examenregelingen (OER)

De EC heeft advies gegeven over de OER-en van de bachelor- en masteropleidingen die de faculteit verzorgt.

Toetsplan

Voor alle opleidingen van Erasmus School of Philosophy is er een toetsplan opgesteld, door de verantwoordelijke opleidingsdirecteur. In deze toetsplannen wordt de visie op toetsing verwoord en wordt er inzichtelijk gemaakt hoe de eindtermen van de opleiding zich verhouden tot de leerdoelen die worden getoetst in de onderdelen van het programma. In ieder toetsplan wordt tevens beschreven hoe een combinatie van toetsvormen in de opleiding tot stand is gekomen, passend bij de leerdoelen en opbouw van de opleiding, en worden de toetsvormen gedetailleerd per onderdeel van het curriculum beschreven.

In het toetsplan worden de volgende algemene kwaliteitseisen aangehouden:

- Validiteit (meet de toets daadwerkelijk wat moet worden gemeten);
- Betrouwbaarheid (is de toets objectief, differentieert de toets tussen studenten die de stof goed en minder goed beheersen, is de toets afgestemd op het niveau van de studenten);
- Transparantie (weten de studenten voor de aanvang van de toets voldoende wat voor toets zij kunnen verwachten);
- Normering (worden duidelijke criteria gehanteerd voor de toegekende resultaten van de toets). Deze eisen vormen de kwalitatieve randvoorwaarden voor het Toetsprotocol.

De EC heeft vastgesteld dat niet voor alle opleidingen actuele toetsplannen aanwezig zijn en heeft dit onder de aandacht van de opleidingsdirectie gebracht.

Toetsbeleid

Het toetsbeleid is vastgelegd in een destijds door de EC opgesteld document. Daarin staat beschreven hoe het toetsstelsel is vormgegeven, hoe de opleiding – in het bijzonder de EC – het stelsel monitort, wat de criteria zijn om tot een kwalitatieve beoordeling te komen en welke maatregelen eventueel genomen worden om de kwaliteit te garanderen. Het huidige document toetsbeleid is vastgesteld in januari 2012. De EC heeft vastgesteld dat dit sterk verouderd en niet meer valide is. Zij heeft de opleidingsdirectie hierover geïnformeerd. En zij heeft een project geïnitieerd, gefinancierd uit de gelden van het *Project bevoegdheden en verantwoordelijkheden EC en opleidingsdirectie* (zie §2.2,) voor de opstelling van een nieuw, actueel document toetsbeleid. De opleidingsdirectie voert in dit opstellen de regie en overlegt met zowel EC als OC.

Toetsprotocol

Het Toetsprotocol is een handreiking voor examinatoren voor de vervaardiging en afname van tentamens, en het nakijken en administreren van de daarvoor behaalde resultaten. In het Toetsprotocol is aan iedere toetsvorm die wordt toegepast in een van de opleidingen aan de

Faculteit een hoofdstuk gewijd. In ieder hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de nadere kwaliteitseisen die worden gesteld aan de eerder genoemde activiteiten van een examinerator. Deze onderwerpen zijn voor alle opleidingen die door de faculteit worden verzorgd op vergelijkbare wijze van toepassing.

Het Toetsprotocol van de EC van de Erasmus School of Philosophy van de EUR is door de EC voorgelegd voor advies aan de Onderwijsdirecteur en de Opleidingscommissie van de faculteit en door de EC vastgesteld op 13 april 2017. Een herziene versie is uitgebracht op 22 oktober 2020.

2.2 Project Bevoegdheden en verantwoordelijkheden EC en opleidingsdirectie

Voorgeschiedenis

Dit project is geïnitieerd in het verslagjaar 2019-2020, op basis van een instellingsbreed project 'Versterking borgingstaken examencommissies'. Met dit project wordt beoogd de examencommissies van de EUR beter in staat te stellen hun (wettelijke en institutionele) taken uit te voeren en hun daarbij behorende wettelijke bevoegdheden uit te oefenen.

In het najaar van 2019 is door EC en bestuur van ESPhil in dit kader een project geïnitieerd. Drs Sara Meeder van onderwijskundig adviesbureau Meeder is - voor een omvang van 34,5 dagen en een looptijd van 1 december 2019 tot 30 november 2020 - aangezocht om een rapport uit te brengen. De onderdelen van de opdracht zijn omschreven als: de verdeling van zorg- en borgverantwoordelijkheden tussen opleidingsbestuur en EC; prioritering van optimale allocatie van verantwoordelijkheden in EC; welke expertise is nodig voor EC; welk budget is hiervoor nodig.

In het kader van de voorbereiding en inkadering van het project heeft de voorzitter van de EC in januari en februari van 2020 een uitvoerige analyse opgesteld van de juridische en bestuurlijke context van de verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taken van examencommissies. Hierbij zijn wet, wetsgeschiedenis, notities van de Onderwijsinspectie, en commentaren vanuit het onderwijsrecht verwerkt. In dit kader verdient vermelding dat versterking van juridische kennis en inzicht bij examencommissies uitdrukkelijk ook een streven was in de operatie versterking examencommissies die al in 2010 door de wetgever is ingezet, en later door de Onderwijsinspectie van een sterk accent op toetsing en borging is voorzien.

In februari 2020 is door de EC een uitvoerige concrete verdere omschrijving opgesteld om de uitgangspunten, doelstelling en concrete benadering van het project verder uit te werken. Belangrijke elementen in deze nadere omschrijving waren:

- uitgaan van wat bevoegd gezag in concreto aan eisen en verlangens formuleert ten aanzien van examineringskwesties, met bijzondere aandacht voor de NVAO-visitatie;
- focus op (mogelijke) probleempunten en kwetsbaarheden, eerder dan een generieke benadering van zorg- en borgelementen;
- aandacht voor het specifieke karakter van de filosofieopleiding- en examinering, bijvoorbeeld waar het gaat om de relatie tussen eindtermen en examinering.

Op basis hiervan zijn de werkzaamheden aangevangen. Door de corona-omstandigheden en door persoonlijke omstandigheden van de uitvoerder heeft deze met enige vertraging rapportage uitgebracht. De uitvoerder heeft uiteindelijk op 30 november 2020 een definitief rapport uitgebracht, 'Adviezen voor examencommissie ESPhil'.

Uitvoering

- 1) De EC voert in het najaar van 2021 een systematische screening van eindwerken uit, dit ook in overeenstemming met de aandacht die aan deze kwestie is gegeven in het visitatierapport van 2018.
- 2) De EC wil docenten (examinatoren) persoonlijke, individuele begeleiding aanbieden op het gebied van toetsing. Deze werkwijze zorgt voor kwaliteitsverbetering en professionalisering op toetsing, aansluitend bij de actuele en persoonlijke vragen en behoeften van de docenten. In de periode september – december 2021 gaat Risbo op maat gemaakte toetsing-clinics verzorgen. In deze vraaggestuurde mini-clinics (consults) hebben docenten de mogelijkheid om individueel, of in kleine teams (2 of 3 personen) hun vragen en dilemma's rondom toetsing te bespreken met een toetsdeskundige van Risbo.
- 3) De EC heeft vastgesteld dat het huidige document toetsbeleid is verouderd; zie ook §2.1. Het nieuwe document toetsbeleid zal in lijn gebracht worden met actuele en toekomstgerichte opvattingen rond het filosofie onderwijs en ingaan op de borging en verbetering van toetskwaliteit. Een deskundige van Risbo gaat hiervoor in eerste instantie op basis van een aantal gesprekken met verschillende opleidingsbetrokkenen binnen de faculteit onderzoeken hoe te komen tot een startdocument voor het schrijven van een actueel document toetsbeleid.
- 4) De EC onderzoekt hoe de tentamenanalytica beter kan worden opgezet en geïnterpreteerd, zodat valider conclusies kunnen worden getrokken over de kwaliteit van tentamens.

2.3 Benoemen van examinatoren

Het toetsen van tentamens en theses, en het vaststellen van de resultaten is een exclusieve wettelijke bevoegdheid van examinatoren. De examinerator beoordeelt objectief en onafhankelijk alle toetsen binnen de gestelde kaders van toetsbeleid en de Onderwijs- en Examenregelingen. Examinatoren voor cursussen (onderwijseenheden) worden door de EC benoemd, na voordracht door de opleidingsdirecteur. Examinatoren voor de theses (scripties) worden door de EC individueel benoemd.

Indien een docent niet bekwaam blijkt te zijn als examinerator, kan de EC besluiten de docent geen examenbevoegdheid meer toe te kennen. In het academisch jaar 2020-2021 is dit niet aan de orde geweest. Wel is een geval geconstateerd waarin bij begeleiding van een BA thesis zowel begeleider als adviseur duidelijk in gebreke zijn gebleven door te laat, of helemaal niet, acteren waardoor de student materieel dreigde te worden benadeeld; een verslag hiervan is ter kennis gebracht van de decaan.

Voor 2020-2021 is de aanwijzing van examinatoren een sterker aandachtspunt geweest. Er hebben zich hier geen problemen voorgedaan. Vanwege een gebrek aan capaciteit bij de scriptiebegeleiding (zie §2.4) zijn ook enkele postdocs aangewezen als (scriptie)examinator. Bij de reguliere cursussen zijn enkele promovendi aangewezen als examinerator.

Voor 2021-2022 heeft de 'track' "Sustainability transitions" in de master de aandacht van de EC, vooral omdat hierin cursussen voorkomen die niet vanuit ESPhil worden verzorgd. De EC heeft aan het opleidingsbestuur meegedeeld dat in deze 'track' als scriptiebegeleider alleen examinatoren van ESPhil zullen worden aangewezen.

2.4 Toetskwaliteit

Kwaliteitsbewaking tentamens

De EC draagt er door middel van het verschaffen van een toetsprotocol zorg voor dat de examinatoren bekend zijn met: de kwaliteitseisen die aan toetsen worden gesteld; hun taken en verantwoordelijkheden als examiner; de mogelijkheden tot docentprofessionalisering op het gebied van toetsing; de studiereglementen.

De EC faciliteert docenten in het opstellen van valide en betrouwbare (schriftelijke) tentamens en antwoordmodellen door middel van twee handreikingen (beschikbaar op de website van de EC) die jaarlijks onder de aandacht van de docenten worden gebracht.

Toetsen worden ontwikkeld door de verantwoordelijke docent en worden door de tweede lezer, een collega, gecontroleerd. De verantwoordelijke docent en tweede lezer vullen hiertoe een evaluatieformulier in, de zogeheten *Peer Review Check List*. Hiermee wordt beoogd de betrouwbaarheid van de schriftelijke tentamens te waarborgen. De toetsen worden gearchiveerd door de EC en moeten 10 dagen voor afname, voorzien van een ingevulde *Peer Review Check List*, worden ingeleverd bij de tentamenadministratie. Er wordt momenteel niet strikt gemonitord hoeveel *Check Lists* daadwerkelijk worden ingevuld, maar de perceptie is dat dit in het overgrote deel van de gevallen gebeurt.

Naast de evaluatie door een collega worden schriftelijke tentamens ook geëvalueerd door studenten. De resultaten van deze *studentevaluaties* worden door de secretaris verwerkt, ter kennisgeving aan docenten verzonden en bieden de EC de mogelijkheid om een vinger aan de pols te houden. In het collegejaar 2020-2021 heeft de EC geen klachten van studenten ontvangen omtrent de schriftelijke tentamens.

Daarnaast heeft de EC (in 2017-2018) een systeem ontwikkeld om elk tentamen gestructureerd te evalueren. Beoogd is toen dat de leden van de EC structureel elk tentamen dat wordt afgenomen een keer per drie jaar evalueren, met behulp van een gestructureerde vragenlijst. Evaluatie door middel van zo'n gestructureerde vragenlijst heeft tot nu toe plaatsgevonden (voor de BA1 cursussen) in 2017-2018. Zij stond op de planning voor 2019-2020 en 2020-2021, maar is vanwege de coronacrisis enerzijds en het nog lopende *Project bevoegdheden en verantwoordelijkheden EC en opleidingsdirectie* anderzijds niet uitgevoerd.

In 2017-2018 is verder ook een *toetsmonitor* ingevoerd. De toetsmonitor is een overzicht van alle tentamens en de kerngegevens van deze toetsen (gemiddelde resultaat; standaarddeviatie; N etc). De toetsmonitor kan mogelijk nog worden verrijkt met verdere relevante gegevens. De EC streeft niet naar een omvattende monitor voor alle examenonderdelen, maar beoogt een (risico)analyse die kan laten zien welke kwesties waarschijnlijk aandacht behoeven. In 2021-2022 zal, mede in het kader van het *Project bevoegdheden en verantwoordelijkheden EC en opleidingsdirectie* nader worden onderzocht hoe de toetsmonitor beter vorm kan worden gegeven; hiervoor zullen aanvullende financiële en administratieve middelen moeten worden gevonden.

Groepsexaminering

De voorzitter heeft rondvraag gedaan bij alle examinatoren in hoeverre gebruik wordt gemaakt van niet-individuele vormen van examinering (groepsexaminering), en/of van vormen van student peer review. Gevraagd is hoe dit is ingericht per specifieke cursus: wat voor opdrachten gaat het om, welk deel van het cijfer gaat het om, geven studenten cijfers aan elkaar, etc. Dit blijkt bij kleinere opdrachten (max 30% tot 40% van het eindcijfer) af en toe plaats te vinden, op goede didactische gronden. Het overzicht geeft geen reden tot zorg.

2.5 De kwaliteit van de bachelor- en mastertheses

Om de objectiviteit te bevorderen wordt bij de beoordeling van de bachelor thesis meer dan één examinerator betrokken (R&R voor de EC, artikel 6.1). De beoordeling van een bachelor thesis gebeurt op basis van de criteria genoemd op het 'Beoordelingsformulier bachelorthesis'. De beoordeling van de thesis geschiedt door twee examinatoren: de begeleider en de adviseur. Deze zijn bij voorkeur afkomstig uit verschillende onderzoeksgroepen. De student stelt zelf een begeleider voor de BA thesis voor; de EC wijst vervolgens een adviseur aan (dit is geen eigenlijke EC taak maar ze is hiertoe gemandateerd).

Ook bij de master thesis is meer dan één beoordelaar betrokken. De inhoudelijke toetsing vindt plaats door een voor elke student individueel samengestelde afstudeercommissie die bestaat uit een begeleider en een adviseur. Anders dan bij de bachelor thesis stelt een student zelf begeleider en adviseur voor en mogen de begeleider en adviseur uit dezelfde onderzoeksgroep komen.

Door het succes van de BA Philosophy of a specific Discipline opleiding moeten er steeds meer BA theses begeleid worden. Dit betekent een verhoging van de werkdruk voor de docenten, met een piekbelasting in de zomer(vakantie). Dit geldt ook voor de EC, die het administratieve proces moet bewaken.

In 2020-2021 zijn wederom enkele wijzigingen in de scriptieprocedure doorgevoerd, mede vanwege de weerstand bij zowel studenten als docenten tegen het eerdere vervallen van de mogelijkheid om opmerkingen van de adviseur te verwerken (bij een positief oordeel). De eis van goedkeuring van de opzet van de BA thesis door de adviseur is in 2020-2021 vervallen, en het was (weer) mogelijk om een thesis te herzien op basis van commentaar van de adviseur ook wanneer beide examinatoren de thesis als voldoende beoordelen. De beoordelingsformulieren zijn hiervoor aangepast; maar ook anderszins zijn aanpassingen in het formulier doorgevoerd.

In de scriptieprocedure deden zich een aantal knelpunten voor. Ten eerste bleek het lastig om voor alle studenten een geschikte begeleider te vinden. Veelgevraagde docenten zaten al gauw 'vol', op basis van het model voor werk- en begeleidingslast. Mede doordat het faculteitsbestuur bereid was enkele externe begeleiders te financieren kon het DB van de EC dit probleem oplossen.

Ten tweede constateert de EC net als vorig jaar dat door de gevolgde procedure van toewijzing van adviseurs voor de BA these, welke primair berust op spreiding van de scriptiebegeleidingslast, een groot deel van de adviseurschappen komt terecht bij een klein aantal examinatoren. Dit is een onwenselijke, maar lastig te vermijden situatie.

Ten derde bestaat nog steeds bij begeleiders en adviseurs vaak onvoldoende kennis van – of interesse in - regels en procedures, ondanks de diverse mailings die de EC hierover heeft verstuurd, de informatie op intranet (MyEur), en de informatierubriek van de EC op de Canvas ESPhil Education pagina. Tegelijk zij erkend dat de afgelopen jaren de regels herhaaldelijk zijn aangepast, wat niet ideaal is.

In 2020-2021 kwam niet meer voor dat de oordelen van begeleider en adviseur 1,5 punt of meer uiteenliepen (soms door kennelijk strategisch gedrag, zodat het verschil beperkt blijft tot 1,4 punt).

Een scriptiebegeleider is voor de tweede maal binnen relatief korte tijd tekortgeschoten in het tijdig beoordelen van een scriptie, wat de betrokken studenten aantoonbaar materieel nadeel

heeft bezorgd. De EC heeft de opleidingsdirectie laten weten dat bij een eventueel derde incident de bevoegdheid van de betreffende examinator om scripties te examineren in ieder geval voor een jaar zal worden ingetrokken.

2.6 Uitreiking getuigschriften

Met de uitreiking van het getuigschrift heeft de EC vastgesteld dat een student heeft voldaan aan de eindtermen en voorwaarden die de OER stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad.

Gedurende het verslagjaar zijn er 92 bachelor- en 32 masterexamens afgenomen. De organisatie van de examens ligt in handen van de secretaris en de EC.

Ten behoeve van de uitreiking van de bachelor getuigenschriften wijst de EC jaarlijks examendagen aan. In de regel één (september) of twee (september, januari) per jaar. In collegejaar 2020-2021 werden de bachelor getuigschriften (alleen) uitgereikt op de derde maandag in september. Deelname aan een examendag is niet verplicht: studenten kunnen er ook voor kiezen hun bachelor getuigschrift op te halen bij de examenadministratie van de ESPhil. De master getuigschriften worden uitgereikt na afloop van de afname van het masterexamen. De examens zijn als volgt over de verschillende opleidingen verdeeld:

- Bachelor Wijsbegeerte: 13 (+10) *
- Bachelor Philosophy of a specific Discipline: 79 (+1)*
- Master Philosophy: 21
- Research Master in Philosophy and Economics: 11

* het tweede getal betreft de "50%" scripties

2.7 Bindend studieadvies (BSA) bachelor Filosofie

Inleiding

Per 1 september 2014 is het bindend studieadvies bij ESPhil aangepast aan het universitaire onderwijsbeleid. Normaal is Normaal (N=N). Om te voldoen aan de normen van het bindend studieadvies dient een voltijd student Filosofie aan het einde van het eerste jaar van inschrijving het gehele eerste bachelor jaar (60 ec) te hebben behaald. Voor deeltijd studenten geldt dat om te voldoen aan de normen van het bindend studieadvies het gehele eerste bachelor jaar (60 ec) aan het einde van het derde jaar van inschrijven dient te zijn afgerond. In het kader van deze regeling worden ook studiepunten meegerekend voor cursussen waarvoor de EC een vrijstelling heeft afgegeven.

Cohort 2020 VT (1^e jaar inschrijving):

Afgegeven BSA in augustus 2021: 18 positief, 19 negatief, 4 aangehouden, 7 stakers.

Cohort 2018 DT (1^e jaar inschrijving):

Voor cohort 2018 is in augustus 2021 een BSA afgegeven. Voor de studenten uit de deeltijd opleiding zal na drie jaar inschrijving een BSA uitgebracht worden.

Afgegeven BSA in augustus 2021: 6 positief, 2 negatief, 0 aangehouden, 13 stakers.

2.8 Maatregelen inzake fraude

De EC controleert op fraude. Een examiner die fraude vermoedt, is verplicht dit te melden bij de EC. De commissie onderzoekt de beschuldiging en kan vervolgens een sanctie opleggen. Plagiaat is de meest voorkomende – althans de meest aangetoonde - vorm van fraude.

De EC schrijft voor dat ieder essay, door de examiner die verantwoordelijk is voor de beoordeling van het essay, via de *Turnit-in* faciliteit op plagiaat moet worden gecontroleerd (R&R 4.1.6). In het collegejaar 2020-2021 zijn vijf gevallen van verdenking van plagiaat aan de EC voorgelegd. Twee daarvan zijn ongegrond verklaard. Een student ontving een waarschuwing. Twee gevallen zijn gegrond verklaard en leidden tot ongeldigverklaring van het tentamen; een van die studenten is in beroep gegaan bij het CBE.

Voor zowel de bachelor als de master thesis moet het *Turnit-in* percentage worden vermeld op het goedkeuringsformulier aanvraag examen; wanneer daartoe aanleiding bestaat, geeft de begeleider uitleg over dit percentage. In het collegejaar 2020-2021 is er geen bachelor thesis of master thesis op fraude onderzocht door de EC. De EC voert zelf ook steekproeven uit op de ingeleverde scripties; ook hieruit zijn geen onregelmatigheden gebleken.

Een klein aantal tentamens (terzake vakken Logica) geschiedt bij ESPhil via 'online proctoring'. Over deze tentamens ontvangt de EC van de centrale tentamenadministratie overzichten waarin indicaties voor mogelijke fraude zijn aangegeven. In sommige gevallen vindt het dagelijks bestuur hierin aanleiding om naar het relevante (beeld)bewijsmateriaal te kijken. Er zijn in het verslagjaar geen onregelmatigheden geconstateerd. Indicaties waaraan technische problemen, zoals webcamfailure of uitval van wifi ten grondslag lijken te liggen, worden door de EC in de regel niet verder onderzocht, omdat de bewijslast hier problematisch is.

Verder is het in zeven gevallen voorgekomen dat studenten deelnamen aan een proctored examen, maar toch het proctoring systeem niet hadden ingeschakeld. Dit is in strijd met de expliciete tentameninstructies en deze tentamens zijn ongeldig verklaard. Zie ook § 2.10.

Van belang is niet alleen de signalering van plagiaat, maar ook het voorkomen daarvan. De EC bevordert daarom in samenwerking met het opleidingsbestuur dat docenten en examinatoren zorgdragen voor een goed begrip van de plagiaatregels bij studenten, en dat studenten hun werkprocessen zo inrichten dat plagiaat wordt vermeden.

2.9 Overige activiteiten en besluiten

Omschrijving	Aantal
Toegekende vrijstellingsverzoeken	34
Afgewezen vrijstellingsverzoeken	8
Toegekende stages	2
Verzoek en toekenning verzwaring studielast cursus	1
Verzoek en toekenning studeren in het buitenland	0 (ivm COVID)
Afgifte verklaring functiebeperking	20
Aantal vergaderingen EC	7
Aantal fraudezaken	7
Aantal (nieuwe) beroepszaken	1

Afgeven verklaringen studenten met een functiebeperking

Studenten met tijdelijke of structurele vormen van een functiebeperking kunnen voor de duur van deze beperking binnen redelijke grenzen gebruik maken van bijzondere faciliteiten. Deze faciliteiten, waaronder aanpassing van tentamenvoorzieningen, moeten ertoe bijdragen dat sprake is van een gelijke kans op studiesucces. Studenten met dyslexie krijgen toestemming om a) tentamen af te leggen in de zalen M1-05/M1-06 met verlenging van de tentamentijd met een half uur of b) het gebruik van Textaid in computerzaal H5-02. Voor studenten met een tijdelijke vorm van een functiebeperking wordt naar een oplossing op maat gezocht, zoals het afleggen van een schriftelijk tentamen in een afzonderlijke ruimte bij de faculteit waarbij de officiële tentamentijden in acht worden genomen. In 2020-2021 zijn er 20 verklaringen functiebeperking afgegeven.

Advisering waardering buitenlandse diploma's met oog op toegang promotie

De EC heeft in het verslagjaar geen buitenlandse diploma's gewaardeerd met het oog op toegang tot promotie.

Juridische kwesties; klachten en geschillen

Er is in deze verslagperiode één beroep ingediend bij het College van Beroep voor de Examens. Dit betreft plagiaat bij een unproctored online examen. Dit beroep is door het CBE ongegrond verklaard; de student heeft beroep aangetekend bij het CBHO. Dit beroep is in december 2021 door het CHBO verworpen.

Verder liep nog de behandeling van twee beroepen ingesteld in 2019-2020. De ene is in eerste instantie niet-ontvankelijk verklaard door het CBE, wat is teruggedraaid door het CBHO (op grond van gebrekkige uitvoering van OER art. 5.5.4). Het CBE heeft vervolgens de beoordelingen van de examinatoren vernietigd op grond van procedurefouten. De EC heeft opnieuw twee examinatoren aangewezen, die de scriptie hebben herbeoordeeld. De andere zaak ging over een scriptiebeoordeling. Dit beroep is door het CBE ongegrond verklaard; de student is hiertegen in beroep gegaan bij het CBHO, die dit beroep in september 2021 ongegrond heeft verklaard.

Relatie met Erasmus Academie

Vanaf 2017-2018 schrijven cursisten zich in via de Erasmus Academie. Dit levert administratieve en financiële voordelen op, maar ook juridische problemen: deelnemers aan zulke cursussen hebben een privaatrechtelijke relatie met Erasmus Academie, en geen (bestuursrechtelijke) relatie met ESPhil of EUR. Hoewel zij aan dezelfde cursussen deelnemen als reguliere studenten, geldt de OER voor hen niet, of slechts 'indirect'. Ook hebben studieadviseur en EC een andere status, en is een eventuele beroepsprocedure anders van aard.

Voorzitter en secretaris werken, tezamen met de cursuscoördinator van EA en met Juridische Zaken, aan een werkbare regeling.

2.10 De coronacrisis

Ook dit verslagjaar, dat een volledig 'coronajaar' is geweest, heeft de EC zich conform haar wettelijke taak in het bijzonder ingezet om de kwaliteit van de examens, alsmede de kwaliteit van de organisatie en de procedures daar rondom, te bewaken. In dat kader voerde de voorzitter regelmatig overleg met het onderwijsbestuur en de onderwijsondersteuning. Ook participeerde hij in het (gedurende het verslagjaar veelal wekelijkse) beraad van het Overleg Voorzitters Examencommissie (OVE) hieromtrent.

De EC heeft ook dit jaar een eigen module in het Canvas 'cursus' domein "ESPhil Community" om haar corona-gerelateerde besluiten kenbaar en vindbaar te maken voor de ESPhil gemeenschap: <https://canvas.eur.nl/courses/34550>

Dit verslagjaar is in verband met corona opnieuw het aantal herkansingsmogelijkheden uitgebreid tot onbeperkt, althans wat betreft onvoldoende gemaakte tentamens.

Verder verleent ESPhil, in overeenstemming met landelijke en EUR-maatregelen, toegang tot de Master Philosophy Now op basis van 162 ec behaald in de bachelor filosofie, maar stelt daarbij de eis dat minimaal 50% van de bachelorscriptie moet zijn voltooid. De EC heeft net als vorig jaar nadere invulling gegeven aan deze 50% regeling.

Veel examinering in het voorjaar en in de zomer heeft (uitsluitend) online plaatsgevonden, in overeenstemming met EUR-regels terzake. Met 'online' wordt alle examinering bedoeld die niet fysiek in de tentamenzaal plaatsvindt. Bij ESPhil vond veel examinering in Ba2, Ba3 en de MA sowieso reeds online plaats, in de vorm van essays of opdrachten. Voor een beperkt aantal cursussen is toestemming gevraagd, en gegeven, voor 'online proctoring'; net als bij de overige EUR-faculteiten heeft deze mogelijkheid niet de voorkeur.

Ook is de aandacht van examinatoren gevraagd voor de toegenomen mogelijkheden voor fraude bij online examinering. Onder meer moesten alle opdrachten, essays en scripties in Canvas worden geüpload met gebruik making van de plagiaatscan van Turnitin – overigens sowieso een standaardprocedure. Er zijn geen aanwijzingen dat de online examinering tot een lager niveau of tot meer fraude heeft geleid.

De procedures voor het controleren op fraude bij online proctoring zijn in het OVE uitvoerig ter discussie geweest; wegens de onbetrouwbaarheid van de indicaties, en de mogelijke problemen met ICT, heeft de EC besloten geen sancties toe te passen, behalve daar waar evident sprake was van overtredingen door eigen schuld van studenten (bijv zich niet houden aan de inlogprocedure). In OVE-verband zijn instellingsbreed de coronamaatregelen van de EC's, maar ook van de opleidingsbesturen, geëvalueerd.

3. VOORUITBLIK

1. *Kwaliteit van de bachelortheses en thesisbegeleiding*

Het scriptieproces en de supervisieallocatie blijven aandacht vergen. Knelpunten zijn onder meer: docenten kunnen hiermee 'vol' komen te zitten en het is geen gegeven meer dat een student bij de begeleider van zijn of haar voorkeur kan afstuderen. Ook heeft het dagelijks bestuur van de EC dit jaar nogal wat moeite moeten doen om te zorgen dat voor alle studenten een begeleider (en een adviseur) kon worden gevonden. Net als vorig verslagjaar kwamen veel adviestaken terecht bij slechts enkele examinatoren.

Punt van aandacht is verder de bekendmaking van de gronden van de beoordeling van de scriptie aan student. Thans is hierover vrijwel niets geregeld, anders dan de bepaling in R&R 6.1.8 dat 'de begeleider de student informeert over het resultaat'. Studenten vragen regelmatig om meer duidelijkheid over de beoordeling, zeker daar waar de beoordeling van begeleider en adviseur (en eventueel derde examinerator) uiteenlopen.

De visitatiecommissie noemde in haar kritiek op de organisatie en procedure rondom de BA thesis voor Philosophy of a specific EUR discipline met name de bewaking van het filosofisch gehalte van de thesis, en de methodologische en inhoudelijke aansluiting bij het wetenschapsgebied van de student. In de procedure - onderwerpkeuze, beoordelingsformulier - zijn hiervoor verbeteringen doorgevoerd die door de visitatiecommissie positief zijn ontvangen, maar het blijft zaak om te bewaken dat deze desiderata ook inhoudelijk voldoende vorm krijgen. In dit kader organiseert de EC in het najaar een systematische scriptie-review.

2. *Tentamen review*

In 2017-2018 zijn plannen geformuleerd – en deels uitgevoerd – voor een systematische tentamenreview. De EC wil nut, noodzaak en mogelijke vorm van zo'n review in kaart brengen, en wanneer dat mogelijk en zinvol is in gang zetten.

3. *Curriculumvernieuwing en kwaliteit examinering*

In september 2015 werd het bachelorprogramma Philosophy of a Specific Discipline ingevoerd (voorheen Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied); dit heeft geleid tot een grote toename in studentaantallen. In 2016-2017 is een geheel nieuwe Engelstalige Master Philosophy ingevoerd; in 2020-2021 is deze opleiding weer geheel nieuw ingericht (Philosophy Now). Tegelijkertijd is – mede in reactie op de kritiek van de visitatiecommissie in 2018 - een ambitieus programma opgezet voor onderwijs in vaardigheden, inclusief toetsing daarvan, in de opleiding Philosophy of a Specific Discipline. In 2021-2022 wordt een 'mastertrack' 'Sustainability Transitions' ingevoerd. Al deze vernieuwingen en ambities – vooral wanneer ze succesvol zijn! - vragen om voortdurende aandacht voor de kwaliteit van de examinering. In het komend verslagjaar geldt dit temeer door de aanzienlijke hervorming van het Ba3 jaar in de voltijd (en deeltijd) opleiding.

4. *Borging kwaliteit examinering cursussen aangeboden door andere faculteiten in BPSD*

De EC moet de kwaliteit van de examinering kunnen garanderen – niet alleen voor de onderwijseenheden die worden aangeboden vanuit ESPhil, maar ook voor cursussen en eenheden die buiten ESPhil worden aangeboden en onderdeel uitmaken van de opleiding. Dit geldt in het bijzonder voor de BPSD-opleiding, en in andere zin voor de stage(cursus). De EC moet hiertoe richtlijnen formuleren en afspraken maken met de EC's van andere faculteiten, en in de toekomst mogelijk ook andere instellingen. Daarnaast heeft de "track" 'Sustainability Transitions' in de Master de aandacht van de examencommissie; het gaat hier om de filosofische kwaliteit van de opleiding en om de uitzondering op de toelatingsvoorwaarden zoals geformuleerd in de OER art. 2.1.3a.

5. *Communicatie*

Maatregelen en procedures zijn van weinig belang wanneer degenen die ze moeten uitvoeren er geen kennis van hebben, ze niet begrijpen, of niet geneigd zijn ernaar te handelen. De scriptieprocedure is hiervan een sprekend voorbeeld. De EC streeft er daarom naar docenten/examinatoren beter bekend te maken met wat de EC doet, en waarom zij doet wat zij doet.

Bijlage TABELLEN

Aanvangscohort Opleiding	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
BA Wijsbegeerte VT	48	35	25	22	37	37	38	46	38	32	50
BA Wijsbegeerte DT	36	21	18	34	32	46	24	21	21	45	48
BA Philosophy of a specific Discipline	81	29	41	62	98	214	234	258	261	242	164
MA Philosophy	14	26	10	10	16	18	20	20	18	29	39
MA Filosofie van een Wetenschapsgebied	3	5	6	10	8	4	3	-	-	-	-
ReMa in Philosophy and Economics	5	4	4	7	11	6	9	7	15	10	16

* Peildatum is 1 oktober 2020

Aantal verstrekte getuigschriften per opleiding	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
BA Wijsbegeerte VT	31	8	11	12	8	17	11	12	13	13 +6*	12+10*
BA Wijsbegeerte DT	4	1	7	10	8	8	7	6	4	1	1

BA Bachelor Philosophy of a specific Discipline	24	2	16	20	13	12	13	36	57	56+3*	79+1*
MA Philosophy	11	-	7	16	11	5	13	16	12	7	21
MA Filosofie van een Wetenschap s-gebied	2	-	2	3	5	5	6	4	-	-	-
ReMa in Philosophy and Economics	6	1	8	6	4	6	10	5	7	5	11

* het tweede getal betreft de "50%" scripties